Wychodzi raz w tygodniu. *Porto opłacone ryczałtem.*

ROK XVII. **Kraków, dnia 15 grudnia 1934.** **Nr. 42.**

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Zjazd hurtowników

w Centrali Związku Kupców.

Onegdaj obradował w Warszawie, w lokalu C. Z. K. zjazd hurtowników żydowskich z całego kraju. Na zjazd ten zwołany przez Centralę Zw. Kupców przybyło przeszło 400 hurtowników, reprezentujących kilkanaście ośrodków i cały szereg najpoważniejszych branż.

Zjazd zagaił poseł Wiślicki, który zobrazował sytuację gospodarczą kraju i poruszył cały szereg aktualnych zagadnień, interesujących kupiectwo. Zadaniem zjazdu ma być zastanowienie się nad art. 54 p. 2 rozporządzenia do Ordynacji Podatkowej, — zaznacza pos. Wiślicki. Sprawa ma jednak głębsze podłoże, idzie bowiem wogóle o stosunek władz skarbowych do ksiąg handlowych. Centrala Związku Kupców nawoływała kupiectwo do prowadzenia ksiąg, obecnie w związku z odrzucaniem tych ksiąg często spowodu błahych usterek formalnych, stały się one dla wielu przedsiębiorstw balastem, jakby kulą u nóg.

Sprawa ta musi więc znaleźć należyte i życiowe rozwiązanie. Wiąże się z tem zagadnienie stosunku władz podatkowych do obywatela-płatnika. I pod tym względem musi się wiele zmienić. Obywatel musi płacić podatki, nikt tego nie kwestjonuje, mamy jednak prawo domagać się, by aparat fiskalny stał na wysokości zadania i nie niszczył placówek gospodarczych. Organizacja kupiecka robi wszystko co możliwe, by wychować obywatela w kierunku jaknajlojalniejszego spełniania obowiązków wobec Skarbu Państwa i stwierdzamy z tego miejsca, że tam gdzie kierownicy urzędów podatkowych wykazują wobec płatnika stosunek obywatelski i traktują płatnika należycie — tam podatki wpływają i płatnik poczuwa się do obowiązku wypełnienia swych zobowiązań wobec Skarbu, gorzej znacznie jest tam, gdzie panują tego rodzaju stosunki jak np. w Kowlu...

W dalszym ciągu swego przemówienia pos. Wiślicki omówił ostatnie ustawy oddłużeniowe i zaznaczył, że obecnie wyłania się konieczność przyjścia z pomocą kupiectwu, w innym bowiem wypadku pomoc udzielona rolnictwu może doprowadzić do ruiny placówek handlowych. Wymaga również poważnego zastanowienia się sprawa spółdzielń. Skarb Państwa stracił na popieraniu spółdzielczości rolniczej miljonowe sumy, nie jesteśmy jednak przeciwni popieraniu spółdzielczości przy zachowaniu dla wszystkich równych praw, i wolnej konkurencji. Nie możemy jednak zgodzić się na to, by popierano spółdzielnie z krzywdą dla kupiectwa, by korzystały one z jakichś specjalnych przywilejów.

Po omówieniu istniejących obecnie warunków w międzynarodowej wymianie towarowej i trudnościami związanych z obrotami handlowemi z zagranicą, pos. Wiślicki podkreślił konieczność jaknajenergiczniejszego wysiłku organizacyjnego i wytworzenia wspólnego frontu zorganizowanego kupiectwa dla zwalczania wszelkich nastręczających się trudności gospo-

Na przewodniczącego Zjazdu powołano p. radcę Polaka, który ze swej strony zaprosił do Prezydjum pp. Rafała Szeroszewskiego i posła Wiślickiego (Warszawa), inż. Kawenoki (Wilno) prezesa Lewszteina i prez. Jaszuńskiego (Łódź), Herszenhorna (Lublin), Gilermana (Równe), radcę Kabaka (Sosnowiec), Rutenberga (Poznań), Peckera (Białystok) i dra Borzykowskiego (Częstochowa).

SPRAWA KSIĄG HANDLOWYCH.

Wyczerpujący referat o księgach handlowych i rozporządzeniach wykonawczych do ordynacji podatkowej wygłosił adw. Kaliski, który poddał gruntownej analizie wszystkie ustawy, rozporządzenia i odnośne paragrafy Kodeksów, tyczące się ksiąg handlowych.

Mówca wykazał, że prowadzenie ksiąg jest dla większych przedsiębiorstw obowiązkiem wynikającym z ustawy, przyczem niespełnienie tego obowiązku zagrożone jest sankcją karną. Również ustawy podatkowe w znacznej mierze uzależniają sposób wymiaru podatku i stawki podatkowej od prowadzenia ksiąg. Tymczasem w ostatnich czasach na terenie całego kraju w licznych wypadkach daje się zauważyć odrzucanie ksiąg handlowych dla względów czysto formalnych. W tych warunkach konieczna jest akcja w obronie płatników. Należy się starać, by wprowadzone zostały w drodze rozporządzeń wykonawczych zasady, że przy badaniu i ocenie przedłożonych ksiąg handlowych należy brać pod uwagę ich istotną wartość, rze-

Ciąg dalszy na str. 11-tej

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ.

Rok XVII. Kraków, dnia 15 grudnia 1934 Nr. 42.

Cena abonamentu:
Abonament kwartalny 4 zł
„ półroczny 8 zł
„ roczny 16 zł
Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują wszystkie biura dzienników i ogłoszeń

Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7 wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.
Redakcja i administr. Kraków, Grodzka 43. Telefon Nr. 132-67
Konto P. K. O. Nr. 400.342.

Ogłoszenia:
Wiersz milim. 1 szp. na okładce 40 groszy
Wiersz milim. 1 szp. na I str. okładki 60 groszy
Wiersz milim. 1 szp. w tekście 60 groszy
Cała strona okładki Zł 200 Pół strony okładki Zł 100
Ćwierć strony Zł 50 Ósma strony Zł 25
Cała strona w tekście Zł 450, Pół strony Zł 230
Ćwierć strony Zł 120 Jedna ósma strony Zł 60

Ulgowe świadectwa przemysłowe na 1935 rok

Na podstawie art. 39 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, Ministerstwo Skarbu zarządziło okólnikiem z dnia 6. grudnia b. r. L. D. V. 43730/4/34 następujące ulgi przy nabywaniu świadectw przemysłowych na rok 1935:

Z urzędu (bez podań płatników)

Ministerstwo Skarbu zezwala prowadzić:

A) Na podstawie świadectwa przemysłowego kat. III (zamiast kat. II) handlowej:

a) przedsiębiorstwa, wymienione w rozdz. I. kat. II-giej i rozdz. XII kat. II (handel towarowy i księgarnie), o ile wysokość obrotów, ustalonych za 1933 r. nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty zł. 54.000;

Doroczne Walne Zgromadzenie

Członków Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców

odbędzie się

we wtorek, dnia 25-go grudnia 1934 o godzinie 10-tej przedpoł.

a w razie braku kompletu o godzinie 10'30 przedpołudniem, bez względu na ilość obecnych, w salach Stowarzyszenia przy ulicy Grodzkiej L. 43.

PORZĄDEK DZIENNY:

1) Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia;
2) Sprawozdanie z czynności za rok ubiegły;
   a) Prezydjum i Wydziału K. S. K.
   b) Skarbnika;
   c) Administracji „Przeglądu Kupieckiego“;
   d) Sądu polubownego;
   e) „Funduszu Zapomogowego“;
   f) Komisji kontrolującej i wniosek.
3) Uchwalenie budżetu na rok 1935.
4) Dyskusja;
5) Wybór 20 członków Sądu Polubownego dla sporów, wynikłych ze stosunku Stow.
6) Wybór Komisji rewizyjnej;
7) Od godziny 3-ciej popołudniu do godz. 6-tej wieczór odbywać się będą wybory 12 członków Wydziału;
8) Wnioski i interpelacje (od godz. 8 wieczór).

Uwagi: 1) Wnioski, które mają być przez Walne Zgromadzenie przyjęte, powinny być na piśmie najdalej do dnia 22-go bm. złożone w Sekretarjacie. Wnioski zgłoszone w terminie późniejszym lub dopiero na Walnem Zgromadzeniu, traktowane będą jako rezolucje lub wnioski inicjatywy.

2) Każdy członek **niezalegający z wkładką członkowską** za ostatnich 6 miesięcy, otrzyma przy wejściu kopertę wyborczą. Kto został przyjęty na członka po dniu 30 września 1934 roku, nie ma prawa głosowania na Walnem Zgromadzeniu.

3) W myśl statutu ustępują w roku bieżącym następujący członkowie Wydziału: Blöder Maksymiljan, r. Dr. Fussmann Józef, Freiman Leon, Gottlieb Izydor, Gryszpan Samuel, r. Halpern Ignacy, r. Landau Izydor Monderer Feiwel, r. Neumann Maksymiljan, r. Schechter Samuel, r. Schenker Henryk, r. Spira Samuel.

---

b) przedsiębiorstwa przewozowe, utrzymujące najwyżej 2 samochody ciężarowe;

c) przedsiębiorstwa autobusów, utrzymujące najwyżej dwa autobusy.

Na podstawie jednego świadectwa przemysłowego kat. III handlowej — przedsiębiorstwa, wymienione w rozdz. XII (księgarnie) wraz z uboczną sprzedażą materjałów piśmiennych, o ile łączny obrót tych przedsiębiorstw za 1933 r. nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty zł. 45.000;

na podstawie świadectwa przemysłowego kat. IV (zamiast kat. III) handlowej:

przedsiębiorstwa wymienione w rozdz. I (handel towarowy), VIII (sale bilardowe), XI (pensjonaty), — XII (księgarnie), XIII (zakłady lecznicze), XVI (kinematografy), XVII (przedsiębiorstwa teatralne i t. p.), XIX (wrotniska i ślizgawki) oraz XXI (wydawnictwa utworów drukowanych) — o ile wysokość obrotów, ustalonych za 1933 r., nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty zł. 15.000;

na podstawie **półrocznego** świadectwa przemysłowego kat. IV handlowej — przedsiębiorstwa, wymienione wyżej, których wysokość obrotów, ustalonych za 1933 r. nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty zł. 4.000;

na podstawie półrocznego świadectwa przemysłowego kat. IV handlowej (z ważnością do 6 miesięcy od ich wydania) — pensjonaty, utrzymywane przez właścicieli gospodarstw rolnych w swoich gospodarstwach, poza obrębem gmin miejskich oraz miejscowości klimatycznych i leczniczych, o ile ilość wynajmowanych pokojów nie przekracza liczby 12; równocześnie zwalniane są pensjonaty te od obowiązku opłacania podatku przemysłowego od obrotu za 1935 r.

Bez obowiązku wykupywania oddzielnych świadectw przemysłowych na prowadzenie:

a) drobnej sprzedaży wyrobów tytoniowych w przedsiębiorstwach handlowych, o ile sprzedaż odbywa się w jednym i tym samym lokalu;

b) skupu butelek po wyrobach Państwowego Monopolu Spirytusowego przez zakłady detalicznej sprzedaży wyrobów spirytusowych;

c) ubocznej sprzedaży krajowych pism perjodycznych przez przedsiębiorstwa, wymienione w rozdziałach I, VII i XII taryfy (handlu towarowego, przedsiębiorstwa gastronomiczne i księgarnie); równocześnie zwalniane są te przedsiębiorstwa od obowiązku opłacania podatku przemysłowego od obrotu, osiągniętego przez nie w 1935 r. ze sprzedaży krajowych pism perjodycznych.

B) Zakłady gastronomiczne (cz. II lit. A rozdz. VII taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy o podatku przemysłowym):

1) na podstawie półrocznego (zamiast całorocznego) świadectwa przemysłowego kat. I handlowej, o ile wysokość ustalonych obrotów za 1935 r. nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty zł. 200.000;

2) na podstawie świadectwa przemysłowego kat. III-ciej (zamiast II kat.) handlowej:

a) wymienione w rozdz. VII kat. II, o ile wysokość obrotów, ustalonych za 1933 r., nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty zł. 25.000;

b) wymienione w rozdz. VII, ze sprzedażą następujących trunków pochodzenia krajowego: piwa, miodu, moszczu i wina owocowego, o ile przedsiębiorstwa te zatrudniają 4 — 10 osób, licząc w tem właściciela i członków jego rodziny, w tych zakładach pracujących;

3) na podstawie świadectwa kat. IV handlowej:

a) wymienione w rozdz. VII kat. II, o ile wysokość obrotów, ustalonych za 1933 r., nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty zł. 3.600; ,

b) wymienione w rozdz. VII, ze sprzedażą następujących trunków pochodzenia krajowego: piwa, miodu, moszczu i wina owocowego, o ile liczba zatrudnionych w tych przedsiębiorstwach pracowników nie przekracza 3 osób, licząc w tem właściciela i członków jego rodziny, w tych zakładach pracujących.

C) Hurtownie, ich filje i t. p. przedsiębiorstwa, sprzedające wyroby monopolu tytoniowego, spirytusowego i solnego:

1) na podstawie świadectwa przemysłowego kat. II-giej handlowej — hurtownie wyrobów monopolu tytoniowego, spirytusowego i solnego, zarówno utrzymujące oddziały (filje), jak i nieutrzymujące oddziałów (filij);

2) na podstawie świadectwa przemysłowego kat. III

handlowej — oddziały (filje) hurtowni wyrobów monopolu tytoniowego, spirytusowego i solnego, uruchamiane przez hurtowników, działających na mocy umów z dyrekcjami właściwych monopolów, o ile oddziały (filje) te będą uruchomione w obrębie rejonu, należącego w myśl umowy do hurtownika, i prowadzone na koszt hurtownika we własnej jego administracji;

3) na podstawie świadectwa przemysłowego kat. IV handlowej — przedsiębiorstwa z wyłączną drobną sprzedażą (tylko konsumentom) wyrobów monopolu tytoniowego, powstające w ciągu 1935 r. w gminach wiejskich, w których dotychczas nie było żadnego punktu sprzedaży tych wyrobów.

Do korzystania z wymienionej pod powyższym p. 3 ulgi nie stoi na przeszkodzie fakt prowadzenia przez przedsiębiorstwa handlu wyrobami monopolu tytoniowego jednocześnie ze sprzedażą tych wyrobów również drobnej sprzedaży artykułów, niezbędnych do palenia (bibułek, gilz i t. p.), względnie ubocznej sprzedaży znaczków stemplowych i pocztowych, blankietów, losów loterji państwowej, kart do gry oraz przyborów do palenia i zapalania.

Równocześnie Min. Skarbu zezwoliło na prowadzenie przedsiębiorstw handlu towarowego, wprowadzających w ciągu 1935 r. sprzedaż wyrobów monopolu spirytusowego bez wyszynku, wyłącznie konsumentom, oraz — nowopowstających w ciągu 1935 r., które między innemi prowadzić będą również sprzedaż wyrobów monopolu spirytusowego bez wyszynku wyłącznie konsumentom — na podstawie świadectwa

przemysłowego kat. III. wzgl. IV. przedsiębiorstw handlowych, o ile przedsiębiorstwa te odpowiadają warunkom, określonym w części II. lit. A rozdz. I. kat. III lub IV taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy, względnie w obecnym okólniku, a jedynie fakt prowadzenia sprzedaży wyrobów monopolu spirytusowego **bez wyszynku stanowiłby o zaliczeniu danego przedsiębiorstwa** do kat. II przedsiębiorstw handlowych (rozdz. I, kat. II. p. 2 lit. k. taryfy).

D. — **Przedsiębiorstwa przemysłowe** (wymienione w cz. II lit. C rozdz. XVIII i XIX taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy):

1) na podstawie świadectwa przemysłowego kat. VII. przemysłowej, o ile przedsiębiorstwo zatrudnia najwyżej:

a) przy fabrykacji ręcznej — 12 robotników;

b) przy stosowaniu silników mechanicznych — 10 robotników;

2) na podstawie świadectwa przemysłowego kat. VI przemysłowej, o ile przedsiębiorstwo zatrudnia najwyżej:

a) przy fabrykacji ręcznej — 25 robotników;

b) przy stosowaniu silników mechanicznych — 15 robotników;

3) na podstawie świadectwa przemysłowego kat. V. przemysłowej, o ile przedsiębiorstwo zatrudnia najwyżej:

a) przy fabrykacji ręcznej — 70 robotników;

b) przy stosowaniu silników mechanicznych — 35 robotników.

II.

Na skutek indywidualnych podań płatników

Min. Skarbu upoważniło izby skarbowe do:

1) udzielania ulg, o których mowa wyżej w dziale I, przedsiębiorstwom nowopowstałym, tj. uruchomionym w latach: 1934 lub 1935, o ile obroty, osiągane w 1934 r., wzgl. spodziewane w 1935 r., nie przekraczają norm przewidzianych wyżej w dziale I.;

2) zwalniania od obowiązku nabywania świadectw przemysłowych, względnie zezwalania na nabywanie półrocznych (zamiast całorocznych) świadectw przemysłowych — przedsiębiorstwom handlu rozwoźnego (kat. V a) oraz handlu obnośnego (kat. V b).

Podania winny być wnoszone do właściwych urzędów skarbowych, decyzje zaś izb skarbowych mają być wydane i doręczone płatnikom w terminie do 30 dni od dnia złożenia podania.

III. — Na skutek indywidualnych podań płatników, bądź też z urzędu — przy sposobności lustracji przedsiębiorstwa — Min. Skarbu upoważniło urzędy skarbowe do zezwalania na prowadzenie przedsię**biorstw przemysł., zajęć rzemieśl. i rękodziel., doroż**karstwa i furmaństwa (wymienionych w cz. II lit. C. rozdz. XIX taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy o podatku przemysłowym) bez świadectwa przemysłowego, o ile przedsiębiorstwo prowadzone jest przez samego właściciela.

Zauważyć należy, że:

1) za obrót, stanowiący podstawę do korzystania z ulg przy nabywaniu świadectwa przemysłowego, uważa się:

a) w przedsiębiorstwach, opłacających podatek przemysłowy od obrotu w formie ryczałtu (rozp. Ministra Skarbu z dn. 30/I. 1934 r.) — przeciętną kwotę rocznego obrotu, przyjętą za podstawę wymiaru ryczałtu na rok 1934;

b) w innych przedsiębiorstwach, o ile przedmiotem ich handlu są artykuły, podlegające podatkowi scalonemu — ogólny przychód brutto za 1933 r., osiągnięty ze sprzedaży artykułów, podlegających, jak również i niepodlegających podatkowi scalonemu; w przedsiębiorstwach, prowadzących sprzedaż wyrobów państwowego monopolu tytoniowego i spirytu**sowego, jako obrót, osiągnięty ze sprzedaży tych wyrobów, przyjmuje się sumę, stanowiącą różnicę między** ceną, pobieraną przez państwowy monopol, a wyznaczoną przez tenże monopol ceną sprzedażną;

2) w przedsiębiorstwach nowopowstałych (lata 1934 i 1935), jak również i w poprzednio istniejących przedsiębiorstwach handlowych, wysokość obrotu, podlegającego podatkowi scalonemu, w wypadku nieposiadania przez władze skarbowe odpowiedniego materjału, winna być ustalona na podstawie ksiąg handlowych, o ile one są w przedsiębiorstwie prowadzone, bądź na podstawie oceny urzędów skarbowych, ewentualnie, przy współudziale osób, obznajmionych z faktycznemi stosunkami przedsiębiorstwa;

3) celem uniknięcia nieporozumień, czy przedsiębiorstwo powstało w II półroczu 1935 r., czy też prowadzone jest na podstawie półrocznego ulgowego świadectwa przemysłowego, na deklaracjach i świadectwach przemysłowych należy umieścić odpowiednią adnotację.

Równocześnie z wydaniem okólnika z dn. 6/XII r. b. straciły moc obowiązującą okólniki, wydane dotychczas w sprawie nabywania ulgowych świadectw przemysłowych.

Prowadzić księgi handlowe — czy nie? Zarejestrować się w Sądzie — czy nie?

W związku ze zbliżającym się nowym rokiem gospodarczym, aktualną się staje dla kupiectwa sprawa rejestrowania firmy oraz spr. prowadzenia ksiąg handlowych. — Podczas gdy ta pierwsza kwestja jest już dziś **niewątpliwa** i na ogół kupiectwo do tego wymogu się dostosuje, to sporną i wciąż jeszcze wątpliwą wydaje się być sprawa przymusowego prowadzenia ksiąg handlowych.

Między prawnikami panuje bowiem rozbieżne pojmowanie ducha i tendencyj postanowień karnych, tyczących się tej materji. Jedni stają na stanowisku, że **każdy** kupiec rejestrowy jest **automatycznie obowiązany** — pod konsekwencjami karnemi — do prowadzenia ksiąg handlowych. Inni natomiast twierdzą, że karalność z powodu nieprowadzenia ksiąg powstaje dopiero wtedy, gdy kwestja księgowości wypłynie w związku z dochodzeniami karnemi, wdrożonemi przeciw danemu kupcowi z powodu świadomej chęci pokrzywdzenia wierzyciela.

To jedno jest jednak bezwzględnie pewnem, że **Władza Skarbowa w żadnym wypadku nie nakłada** obowiązku prowadzenia ksiąg, a jedynie uzależnia ulgi podatkowe od faktu, prowadzenia prawidłowej księgowości. Temsamem więc **karać** może tylko Sąd Karny lub Handlowy, a nie Urząd Skarbowy. — Dochodzą nas słuchy, że niektóre Urzędy Skarbowe, pragnąc spowodować jaknajszerszy ogół kupiectwa do prowadzenia ksiąg, będą donosiły Sądom o takich kupcach, którzy z pod tego obowiązku się usuwają.

Kupiectwo nasze z największą chęcią dostosowałoby się do obowiązku prowadzenia ksiąg, gdyby one nie były przyczyną szeregu nowych udręk i strat materjalnych. — Jak już z doświadczenia niestety za dobrze wiemy, należy do specjalnego szczęścia, aby księgi zostały uznane za prawidłowe. — Prowadzoną jest tak drobiazgowa kontola, że trudno wreszcie nie znaleźć plamki nawet na najjaśniejszem słońcu. — Takie zaś zausterkowanie nawet formalnych błędów, pociąga za sobą dyskwalifikację dowodu z ksiąg i ustalenie obrotu wedle „swobodnej oceny". — Granice takiej „swobody" są zaś nieokreślone, zwłaszcza gdy braknie współudziału czynnika obywatelskiego w akcie wymiarowym.

Drugą przyczyną, dla której kupiectwo tak niechętnie odnosi się do kwestji księgowości jest — w szerszem pojęciu — sprawa tajemnicy handlowej. —

Nikt nie powinien mieć prawa wykorzytania wiadomości zaczerpniętych **z moich ksiąg,** dla zużycia ich dla **swych** celów. — A jak Skarb Państwa sprawę tę traktuje? Nie ogranicza się do — jedynie słusznego — badania **moich** obrotów handlowych, majątku czy dochodu lecz posiłkuje się mną jako swym „informatorem“ dla dowiedzenia się o stosunkach szeregu innych firm, z któremi ja stoję w kontakcie. — Ponieważ zaś — z szeregu powodów — tym klientom nie może to być sprawą obojętną, przeto — na wieść o zaprowadzeniu ksiąg przezemnie — masowo omijają moje przedsiębiorstwo, czyniąc zakupy u tych kupców, którzy ksiąg nie prowadzą. — Czy Skarb Państwa wreszcie odniesie z tego jaką korzyść? Napewno nie, gdyż w ten sposób — mimowoli — forytuje **zamaskowany** handel, nie płacący właściwych podatków.

Konkluzja, gdyby Władze Skarbowe przy badaniu ksiąg handlowych ograniczyły się tylko do badania stosunków **danego** przedsiębiorstwa — natenczas niewątpliwie 95% kupców założyłoby księgi bez jakiegokolwiek przymusu.

Myśli powyższe nasuwają się dziś tysiącom kupców, stojących przed alternatywą: zaprowadzić księgi czy nie. — Mojem zdaniem **powinien** każdy, który do tego jest obowiązany, księgi **założyć.** — Zachodzi bowiem uzasadniona obawa, że donosy do Sądów będą istotnie szły, a z drugiej strony, że na „swobodnej ocenie“ oparte wymiary będą już tak wygórowane, że trudno będzie się utrzymać na powierzchni, a jeszcze trudniej udowodnić w rekursie, że się ustalonego obrotu nie osiągnęło.

J. H.

Księgowość uproszczona w świetle nowej ordynacji podatkowej.

Z chwilą wejścia w życie nowej ordynacji podatkowej, t. j. z dniem 1 października 1934 r., bezprzedmiotowem staje się Rozporządzenie Ministra Skarbu z r. 1932, wprowadzające t. zw. **księgowość uproszczoną.** Nowa ordynacja przedmiot ten normuje, nadaje księgowości uproszczonej, analogicznie z przepisami dawnemi, przywilej równości z księgowością prawidłową, a prawo stosowania ksiąg uproszczonych rozszerza na wszystkie podatki, objęte ordynacją, a więc także **na podatek dochodowy i obrotowy.** Zmiany, względnie inowacje wprowadza także co do osób, uprawnionych do posługiwania się księgowością uproszczoną, jakoteż co do materjału księgowego.

Według nowej ordynacji podatkowej i dotyczącego Rozporządzenia wykonawczego, księgowość uproszczoną **prowadzić mogą:**

1) tesame przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe, którym prawo to przysługiwało dotychczas, za wyjątkiem tych, na które obowiązek prowadzenia rachunkowości nakłada Kodeks Handlowy;

2) właściciele realności (budynków);

3) gospodarstwa rolne;

4) wolne zawody.

W odniesieniu do wymienionych pod 1) przedsiębiorstw, nadmienić należy, że obowiązek prowadzenia rachunkowości nakłada Kodeks Handlowy tylko na **kupca rejestrowego,** a takim jest kupiec, prowadzący przedsiębiorstwo **w większym rozmiarze.** Za takie przedsiębiorstwo, prowadzone w większym rozmiarze, a więc nieuprawnione do księgowości uproszczonej, uważa się przedsiębiorstwo:

a) kupców, zaliczonych do I-szej kat. handlowej, jakoteż tych kupców II. kat. handlowej, których ostatnio prawomocnie ustalony obrót przewyższa 100.000 zł. w stosunku rocznym;

b) przemysłowców, zaliczonych do I — V kat. przem.;

c) przemysłowców, zaliczonych do VI — VIII kateg. przemysłowej, jeżeli posiadają zakłady sprzedaży własnej produkcji za świadectwami I lub II kat. handlowej, względnie za kartami rejestracyjnemi;

d) właścicieli gospodarstw rolnych z przemysłem ubocznym, zaliczonym do I — V kat. przem., o ile przerabiają ponad 50% produktów, niepochodzących z ich własnych gospodarstw.

Przepisy o urządzeniu uproszczonych ksiąg handlowych, ich poświadczaniu, formalności, związane z samem księgowaniem i udokumentowaniem wpisów, identyczne są z normami Rozporządzenia z r. 1932, wzgl. na nich w dużej mierze się opierają. Nowa ordynacja stawia jednak daleko większe wymagania odnośnie do materjału księgowego, w szczególności przybywa konieczność ujawniania wkładów przedsiębiorcy (wniesionych i podjętych), jakoteż księgowanie poszczególnych wyników (strat i zysków). Tak więc według nowej ordynacji dla księgowości uproszczonej prowadzić się musi: Inwentarz, Księgę, względnie Konto Kasy, Towarów (Produkcji), Interesantów, Weksli, Właściciela, Kosztów Handlowych (rachunki wynikowe); przedsiębiorstwa, przerabiające cudze produkty, prowadzić muszą Księgę kontrolną dla wyrobów obcych, jakoteż Księgę kontrolną należnego i otrzymanego wynagrodzenia.

Na pierwszy rzut oka widocznem jest, że **„księgowość uproszczona“**, według norm nowej ordynacji podatkowej należy do kategorji **bezulgowych ulg** w odniesieniu do handlu, drobnego przemysłu i rzemiosła. Przepisy te całkowicie mijają się z właściwym ich celem, czyniąc korzystanie z księgowości uproszczonej problematycznem. Postulatem sfer gospodarczych było umożliwienie drobnym i średnim przedsiębiorstwom oparcia swych zeznań podatkowych na księgowości, ale ujętej w formę **rzeczywiście prostą,** nie nastręczającą trudności, bez nakładu zbytnich kosztów i wysiłków. Niestety czynniki te pominięto zupełnie, nie licząc się zupełnie z faktem, że wymogi ordynacji, wzgl. Rozporządzenia wykonawczego, wykraczają daleko poza możliwości tych właśnie podatników, dla których księgowość uproszczoną wprowadzono. Wystarczy wskazać na kompleks ksiąg (kont), które takie małe przedsiębiorstwo musiałoby prowadzić, aby orzec odrazu, że wymaga to wykształcenia **zawodowego księgowego,** czego od tej kategorji podatników żądać niepodobna. Praca poświęcona tak „uproszczonej“ księgowości, bynajmniej mniejszą nie jest, niż przy prawidłowej, zaś prócz samej nazwy, trudno w tej uproszczonej księgowości doszukać się jakiegokolwiek istotnego uproszczenia. Dziennik chronologiczny posiada również uproszczona księgowość w formie tabelarycznej, bo taka jako najporęczniejsza wchodziłaby w rachubę, konto wkładów kapitałowych właściciela, konta majątkowe i wynikowe odpowiadają księgowości prawidłowej, zaś wciąganie inwentarza do kont i zamykanie ich z końcem roku operacyjnego, nie odbiega w zasadzie od prawidłowego bilansu otwarcia, względnie zamknięcia.

Życie praktyczne dało na Rozporządeznie z 1932 r. wyraźną odpowiedź, poprostu nie przyjmując tej księgowości uproszczonej, dowodem czego stosowanie jej w wypadkach bardzo rzadkich. Tensam los czeka tę księgowość w normach nowej ordynacji podatkowej, o ile nie ulegnie zmianie.

Jakkolwiek ustawowo przepisy odnośne weszły już w życie, a praktyczne ich stosowanie dopiero się rozpocznie, to już obecnie występuje wyraźnie konieczność radykalnego ich znowelizowania, aby szerokie masy podatników mogły istotnie z księgowości uproszczonej korzystać.

S. Gryszpan
zaprzysiężony znawca ksiąg.

W prawie zgłaszania szyldów, napisów, gablotek i innych reklam w Zarządzie Miejskim

W związku z wymiarem opłat szyldowych na rok 1935 winien każdy kupiec utrzymujący jeden lub więcej szyldów, napisów, znaków reklamowych, wywieszek, godeł, reklam świetlnych, gablotek i t. p. złożyć do końca grudnia 1934 roku zeznanie o powyższych reklamach.

W tym celu **należy podjąć we właściwym miejskim Komisarjacie obwodowym odpowiedni formularz zgłoszeń**, wypełnić go, podpisać i złożyć w tymże Komisarjacie.

Przy tej sposobności przypominamy, że **w zasadzie** każdy szyld podlega opłacie. Na podstawie jednak obowiązującego statutu, przedsiębiorstwa opłacające świadectwa przemysłowe, kat. I. i II. płacą podatek szyldowy od szyldu firmowego ryczałtem po zł. 10 rocznie, podczas gdy **te szyldy** u kupców kat. III. i IV. świadectw przemysłowych są od opłat wogóle zwolnione. **Normalnej opłacie**, zależnej od rozmiaru danego szyldu **podlegają** dopiero **dalsze szyldy** — W zeznaniu należy wyszczególnić wszystkie bez wyjątku szyldy. Do składania zeznań obowiązani są wszyscy kupcy, utrzymujący jakiegolwiek szyldy.

Tabela opłat szyldowych:

a)	szyld o powierzchni do 0.50 m²	10 zł. rocznie
b)	„ „ „ od 0-50 m² do 1 m²	16 „ „
c)	„ „ „ „ 1 „ „ 2 „	30 „ „
d)	„ „ „ „ 2 „ „ 2 „	50 „ „
e)	ponad 3 m²	60 „ „

Powyższe stawki obniża się dla firm handlowych mających siedzibę w dzielnicach miasta IX do XXI o 25%

Od napisów umieszczanych na szybach okien, drzwiach, markizach i roletach podatek wynosi **o 25% mniej**, od napisów zaś, znaków, plakatów i t. d. umieszczanych na dachach i szczytach domów lub w poprzek ulicy **50% więcej** od stawki normalnej.

Od gablotek, latarń i lamp reklamowych, szyldów transparentowych i świetlnych, wypukłych godeł reklamowych oraz od reklam świetlnych na placach i ulicach własnemi aparatami 25 zł rocznie.

Odwołania wnosi się do Województwa przez Zarząd Miejski w ciągu dni 14 od następnego dnia po doręczeniu nakazu zapłaty.

Terminy płatności.

Podatek od szyldów wpłacać należy w 2 ratach: Pierwsza rata płatną jest w marcu względnie w ciągu 14 dni po doręczeniu nakazu zapłaty, (o ile nakaz doręczony został po marcu), druga rata płatną jest we wrześniu.

Z ŻYCIA ORGANIZACJI

Onegdaj odbył się w salach Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców uroczysty bankiet z okazji pomyślnego przeprowadzenia wyborów do Izby Przemysłowo--Handlowej w Krakowie 11 radców z ramienia K. S. K. — Zebraniu przewodniczył p. Prezes Samuel Schechter, wygłaszając bardzo głębokie okolicznościowe przemówienie. W miłej atmosferze przeciągnęło się zebranie do późnych godzin nocnych, przyczem przemawiali pp. Prezes honorowy r. Spira, r. Schenker, Leistner, r. Halpern, r. Fromowicz, r. Dembitzer i inni.

Godziny handlu w dniach przedświątecznych.

Wedle rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 9 grudnia 1929 r. (Dz. U. r. 1929. Nr. 85. poz. 633) wydane w porozumieniu z Min. Pracy i Op. Społ. i Min. Przem. i Handlu mogą sklepy być otwarte między **18 a 23** grudnia włącznie najwyżej do godziny **9-tej wieczór**. — Prócz tego w jedną niedzielę przypadającą między 18 a 23, tzw. **„złotą niedzielę"** mogą być sklepy otwarte od godziny **1—6 wieczorem.** W roku bieżącym przypada „złota niedziela" na dzień 23 bm., sklepy mogą więc być otwarte do godz. 9-tej wieczorem **tylko do 22 bm. włącznie.**

Natomiast w dniu 24 bm. (Wigilja) sklepy mogą być jedynie otwarte do godziny 6-tej wieczorem.

Powyższe wyjęte jest z przepisów obowiązujących, lecz nie jest wykluczonem, że w ostatniej chwili Ministerstwo udzieli większych ulg. Należy się jednak liczyć z powyż. przedstawionym stanem rzeczy.

Legalizowanie wag i miar na rok 1935.

Przypomina się, że dnia 31 grudnia b. r. upływa termin cechowania wag z cechą roku 1932. Używający takich miar po tym terminie, będą narażeni na dotkliwe kary i konfiskatę nielegalizowanych wag i miar.

telność i przejrzystość, pomijając niemające znaczenia formalne usterki i braki.

SPRAWA UJAWNIENIA ODBIORCÓW.

Adw. Kaliski obszernie omówił następnie art. 54 p. 2 rozporządzenia do Ordynacji Podatkowej, domagający się od hurtowników pod groźbą odrzucenia ksiąg handlowych ujawniania odbiorców według nazwisk i adresów...

Mówca zaznacza, że sprzedając towar na kredyt, kupiec oczywiście musi dokładnie znać swego odbiorcę, u którego będzie się upominał o należność. Inaczej przy transakcji gotówkowej, całkowity stosunek między sprzedawcą a nabywcą wyczerpuje się ostatecznie w momencie dokonania transakcji. Nabywca otrzymuje towar, sprzedawca gotówkę.

Ani Kodeks Handlowy, ani zasady prawidłowej rachunkowości, ani wreszcie zwyczaje handlowe, nie obowiązują kupca do ujawnienia odbiorców, nabywających towar za gotówkę. Obowiązku takiego nie zna również ordynacja podatkowa, tem samem § 54 ustęp Rozporządzenia Wykonawczego nie wydaje się być opartym na właściwej podstawie prawnej.

Stokroć ważniejsze jednak znaczenie ma dla nas gospodarcze ujęcie kwestji. Niewątpliwie w licznych wypadkach kupiec zna nawet odbiorcę, którego wówczas ujawni. Zachodzą jednak niewątpliwie również liczne wypadki, gdy hurtownik rzeczywiście odbiorcy swego nie zna. Do hurtowników zachodzą niejednokrotnie nabywcy słabsi ekonomicznie, którzy nie mogą liczyć na kredyt, nabywają towar zupełnie doraźnie i przypadkowo raz u tego, drugi raz u innego hurtownika. Przyjęła się też praktyka zbiorowego nabywania towarów za gotówkę przez kupców z prowincji przez zastępców ekspedytorów, furmanów, przewoźników i innych pośredników, którzy choć nawet znani hurtownikowi, bynajmniej nie są faktycznymi jego odbiorcami.

Zaznaczyć też należy, że kupiec hurtownik nie ma żadnej możliwości sprawdzenia cech odbiorcy nabywającego za gotówkę.

Wyobraźmy sobie, że hurtownik, nie obowiązując się nawet do pewnego zadrażnienia stosunków, zapyta odbiorcę o nazwisko. Czy może sprawdzić, czy podane mu nazwisko zostało wymienione zgodnie z rzeczywistością, a przecież podanie nazwiska fałszywego byłoby już usterką, która słusznie i właściwie mogłaby pociągnąć za sobą odrzucenie ksiąg hadlowych.

Par. 54 ust. 2 Rozporządzenia Wykonawczego stworzy przed kupcem hurtownikiem alternatywę bądź **wyrzeczenia się transakcyj gotówkowych, co w dzisiejszych** czasach byłoby samobójstwem ekonomicznem, bądź też zaprzestania prowadzenia ksiąg handlowych, co nie leży w interesie ani Skarbu Państwa, ani płatnika, a co zresztą sprzeczne jest z obowiązującemi przepisami i zagrożone sankcją karną (art. 280 K. K.). Innemi słowy przepis ten stworzył dla kupiectwa hurtowego sytuację poprostu niemożliwą.

W dalszym ciągu swego przemówienia adw. Kaliski wskazał na praktykę kolei państwowych, które również uznały za niemożliwe domaganie się ujawnienia wysyłających i wprowadziły frachty na okaziciela. Przypuszczenie, że drogą przymusu ujawniania przez hurtowników odbiorców ułatwi się walkę z handlem anonimowym jest mylne, może ono mieć skutki wprost odwrotne. W konkluzji adw. Kaliski wnosi rezolucję domagającą się uchylenia przepisu par. 54 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego jeszcze przed jego wejściem w życie t. zn. przed 1 stycznia 1935 r.

KUPIECTWO ŻYDOWSKIE MUSI KONTYNUOWAĆ BOJKOT TOWARÓW NIEMIECKICH.

Przed przystąpieniem do dyskusji nad sprawami stojącemi na porządku obrad Zjazdu zabrał głos adw. Ołomucki, który zaapelował do Zjazdu o kontynuowanie bojkotu towarów pochodzących z Niemiec.

Mówca zaznaczył, że Centrala Związku Kupców stoi na stanowisku konieczności jaknajenergiczniejszego kontynuowania akcji eliminowania z rynku na**szego towarów niemieckich. Tragiczna sytuacja Żydów** niemieckich, którzy padli ofiarą nienawiści rasistowskiej nie zmieniła się w niczem. W dalszym ciągu kontynuowana jest w Niemczech wobec Żydów polityka eksterminacji i odbierania praw ludzkich i możności egzystencji.

Centrala Związku Kupców, jako jedna z najczynniejszych organizacji współpracujących w Centralnym Komitecie dla antyhitlerowskiej akcji gospodarczej uważa za swój obowiązek zaapelować do członków Zjazdu przybyłych z rozmaitych stron kraju, by nie zapominali ani na jedną chwilę o akcji bojkotowej i o walce z hitleryzmem. Wobec tego, że tu i ówdzie znajdują się elementy, które dążą do osłabienia tej akcji. Centrala wzywa wszystkich swych członków, by brali jaknajenergiczniejszy udział w akcji antyhitlerowskiej, by po powrocie do domu, starali się wszelkiemi siłami ożywić działalność komitetów bojkotowych, by przestrzegali sami zasad eliminowania towarów niemieckich i usuwali z życia społeczno-gospodarczego jednostki, które mimo solidarnej akcji żydostwa całego, łamią front bojkotowy. Ostatnie słowa mówcy: pamiętajmy, że akcja bojkotowa trwa — spotkały się z żywiołową manifestacją całego zjazdu.

UCHWALENIE REZOLUCJI.

Po przemówieniu adw. Ołomuckiego przemawiali np. adw. Hejman (Łódź) radca Dawidowicz (Warszawa), radca Taubenfeld, Ferster, Pecker i in.

Zjazd uchwalił następnie jednogłośnie rezolucję przedstawioną przez adw. Kaliskiego, stwierdzającą m. in. że wprowadzenie w życie powołanego wyżej par. 54 ustęp 2 Rozp. Wykonawczego do Ordynacji Podatkowej stanowi poważną groźbę dla samej egzystencji kupców hurtowników w Polsce, dając jednocześnie szanse powodzenia i przewagi dla niejawnego i nieprowadzącego ksiąg handlu i przemysłu anonimowego wezwał więc Zjazd Zarząd Centrali Związku Kupców do poczynienia u miarodajnych czynników rządowych usilnych starań celem uchylenia względnie zreformowania wyżej powołanego par. 54 ustęp 2 Rozporządzenia Wykonawczego do Ordynacji Podatkowej jeszcze przed jego wejściem w życie.

Ceny świadectw przemysłowych na rok 1935.

A. Dla przedsiębiorstw handlowych.

Kategorje		We wszystkich miejscowościach	W Warszawie	W miejscowościach klasy I.	II.	III.	IV.
		ZŁOTYCH					
I.	Dla zakładów handlowych	3.600	—	—	—	—	—
II.	„ „ „	—	720	594	486	360	234
III.	„ „ „	—	144	117	90	72	45
IV.	„ „ „	—	54	45	36	27	18
Va.	„ handlu rozwoźnego	90	—	—	—	—	—
Vb.	„ „ obnośnego	27	—	—	—	—	—

B. Dla przedsiębiorstw przemysłowych.

Kategorje		We wszystkich miejscowościach	W Warszawie	I.	II.	III.	IV.
I.	. . . .	10.800	—	—	—	—	—
II.	. . . .	7.200	—	—	—	—	—
III.	. . . .	3.600	—	—	—	—	—
IV.	. . . .	1.080	—	—	—	—	—
V.	. . . .	360	—	—	—	—	—
VI.	. . . .	—	216	180	144	108	72
VII.	. . . .	—	108	90	72	54	36
VIII.	. . . .	—	27	21.60	18	10.80	7.20

C. Dla handlu jarmarcznego

	Dla handlu hurtownego	Dla handlu detalicznego
	Złotych	
Na jarmarkach, trwających ponad 21 dni	450	126
„ „ „ „ 7 dni do 21 dni	225	63
„ „ „ „ 3 dni do 7 dni	180	45

D. Dla zajęć przemysłowych.

Kategorje	Oznaczenie zajęcia przemysłowego	Cena w złotych
I.	Ekspedytorzy, nie utrzymujący oddzielnych biur i pomocników handlowych lecz trudniący się osobiście z polecenia osób trzecich cleniem w urzędach celnych towarów, wysyłanych zagranicę lub otrzymywanych z zagranicy:	
	1) Przy urzędach celnych, znajdujących się przy głównych linjach kolei żelaznych	720
	2) „ „ „ „ „ bocznych „ „ „	540
	3) „ „ „ nie położonych „ linjach kolejowych . . .	450
II.	a) Pośrednicy giełdowi (maklerzy):	
	1) Na giełdzie warszawskiej	720
	2) Na innych giełdach	450
	b) Wszelkiego rodzaju inni pośrednicy handlowi:	
	1) W Warszawie i w miejscowościach I. klasy	270
	2) W miejscowościach II. klasy	180
	3) W miejscowościach III. i IV. klasy	54
III.	Inspektorzy i ajenci przedsiębiorstw ubezpieczeniowych, przewozowych, komunikacyjnych oraz instytucji kredytowych o ile prowadzą operacje bez utrzymania biur:	
	1) W Warszawie i w miejscowościach I. klasy	90
	2) W miejscowościach II. klasy	72
	3) W miejscowościach III. i IV. klasy	36
IV.	Pomocnicy podróżujący (komiwojażerowie)	180

Karty rejestracyjne na oddzielny skład 18 zł.

Wydawca Za Krak. Stow. Kupców: Samuel Schechter. Redaktor odpow. Samuel Kurzman
Drukarnia Józefa Fischera, Kraków, Grodzka 62. Telefon 104-12.